

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 238/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. B. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. V. C., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 199/2004 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. „9 C 199/2004“ a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. B. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júna 2009 (doplnená na základe výzvy ústavného súdu 13. júla 2009 a 17. augusta 2009) doručená sťažnosť Ing. B. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. V. C., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva

na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 199/2004 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. „9 C 199/2004“.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 14. júna 2004 podal na okresnom súde žalobu, na základe ktorej sa proti odporcovi domáhal určenia ročného nájmu za pozemok, zaplatenia ročného nájmu v sume 157 250 Sk od 1. januára 2004 a uloženia povinnosti uzatvoriť s ním nájomnú zmluvu. Podľa vyjadrenia sťažovateľa predmetné konanie prebieha už dlhšiu dobu a dosiaľ nebolo právoplatne skončené. Aj keď podľa vyjadrenia sťažovateľa okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 C 199/2004 z 26. februára 2008, jeho konanie bolo poznačené zbytočnými prietahmi, ktoré namietal 28. júna 2005 podaním sťažnosti predsedovi senátu okresného súdu a 8. septembra 2005 podaním sťažnosti ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky. Sťažovateľ poukázal na to, že proti rozsudku okresného súdu z 26. februára 2008 bolo podané odvolanie, o ktorom však krajský súd dosiaľ nerozhodol. Z uvedeného dôvodu sa domnieva, že aj postupom krajského súdu dochádza k porušovaniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z obsahu sťažnosti a ani jej príloh však nevyplývalo, aby sťažovateľ namietal prietahy v konaní krajského súdu podaním sťažnosti jeho predsedovi.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 199/2004 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. „9 C 199/2004“ bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, okresnému súdu a krajskému súdu prikázal konať vo veci bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

Okrem toho sťažovateľ žiadal o nezverejňovanie jeho mena a priezviska v publikovaných rozhodnutiach ústavného súdu.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo

slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07).

V časti sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 199/2004.

Ústavný súd zistil, že v právnej veci sťažovateľa sp. zn. 9 C 199/2004 rozhodol okresný súd rozsudkom z 26. februára 2008 tak, že za pozemok určil ročný nájom 40 Sk za m², odporcovi uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľovi ročný nájom v sume 125 800 Sk počnúc 1. januárom 2004, vo zvyšku uplatneného nároku konanie zastavil, odporcu zaviazal uzatvoriť so sťažovateľom v stanovenej lehote nájomnú zmluvu, pričom rozhodol aj trovách konania.

Podľa zistení ústavného súdu proti tomuto rozsudku bolo podané odvolanie, na základe čoho okresný súd 22. júla 2008 predložil spis na rozhodnutie krajskému súdu. Na krajskom súde je odvolacie konanie vedené pod sp. zn. 10 Co 42/2008 a dosiaľ vo veci nebolo rozhodnuté.

V súlade so svojou judikatúrou (IV. ÚS 61/03, III. ÚS 41/07, II. ÚS 214/08) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (i právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Sťažnosť na postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 199/2004 bola ústavnému súdu doručená 10. júna 2009, teda potom, ako okresný súd vo veci meritórne rozhodol a vec sa už nachádzala na krajskom súde rozhodujúcom o odvolaní. V čase podania sťažnosti už okresný súd nebol oprávnený vo veci konať, nemohol ovplyvniť priebeh konania, a teda ani porušiť označené práva sťažovateľa, pretože vyhlásením

rozsudku vo veci samej (26. februára 2008) a jeho doručením okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 248/08).

Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľ namietal zbytočné prietahy v konaní krajského súdu, ktorý koná o odvolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 199/2004 z 26. februára 2008. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti toto konanie nešpecifikoval uvedením konkrétnej spisovej značky, avšak ústavný súd zistil, že predmetné konanie prebieha na krajskom súde od 22. júla 2008 pod sp. zn. 10 Co 42/2008.

Ústavný súd na predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predovšetkým skúmal, či v danom prípade nejde o jej neprípustnosť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základných práv v dôsledku zbytočných prietahov v konaní zapríčinených všeobecným súdom skúma, či sťažovateľ využil právne prostriedky, ktoré mu na ochranu jeho práv do 31. marca 2005 vrátane poskytoval zákon Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prisediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej

správe súdov“) v ustanoveniach § 17 a nasl. a od 1. apríla 2005 poskytuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) v ustanoveniach § 62 a nasl. Využitie týchto prostriedkov nápravy, ktoré sú podľa názoru ústavného súdu účastníkovi súdneho konania ľahko dostupné, nevyžaduje ústavný súd ako podmienku prijatia sťažnosti na ďalšie konanie, ak z okolností konkrétneho prípadu vyplýva, že uvedenú podmienku sťažovateľ nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavom súde), najmä ak využitie uvedených prostriedkov nápravy nemožno vzhľadom na okolnosti daného prípadu pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. III. ÚS 132/05, III. ÚS 197/05, III. ÚS 13/06).

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nenamietal postup krajského súdu tak, ako mu to od 1. apríla 2005 umožňuje zákon o súdoch, pretože jeho predsedovi nepodal sťažnosť na prieťahy v konaní.

Ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľ nepreukázal, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu v časti namietajúcej postup krajského súdu podnikol kroky na ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a ani nepreukázal, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Na základe toho dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť v tejto časti je potrebné odmietnuť pre jej neprípustnosť (obdobne II. ÚS 47/08, I. ÚS 71/08).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nastolenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. septembra 2009